Ч. 17 (12.383). Львів, пятниця 24. січня 1930. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півріччо 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Ще про громадські бібліотеки.

В резолюції, предложеній д-ром Б. Чайківським на Освітньому Конгресі у Львові, покладено головний натиск на те, що „взивається Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ поставити в освітній праці бібліотечну справу на першому місці й визнати за найважніше своє завдання розбудову читальняних бібліотек, вишколення бібліотекарів, виховання читачів“. Так стилізована резолюція може викликати серед нашого більше пасивного громадянства переконання, що передаючи справу Головному Виділови у Львові, воно вже звільнене від всякої роботи. А коли справа не піде наперед, або заломиться, тоді є вже готовий виновник можливої невдачі.

Певна річ, що шановний референт, який належить до найактивніших освітніх робітників в краю, мав на увазі, що Г. Виділ при всіх нагодах буде стало пригадувати філіям і читальням найважнішу під цю пору бібліотечну справу. Бо розбудова бібліотек мусить вийти здолу. Здолу мусять також прийти засоби на вишколення бібліотекарів, а щойно вишколені бібліотекарі стануть нам виховувати читачів. Як бачимо — робота незвичайно складна, яка вимагає пущення в рух всіх наших сил, діяльних в наших освітніх клітинах. Та хоч як складна це робота, хоч вона вимагатиме живої діяльности, бо тут словами й великим ротом нічого не вдіється, то проте вона мусить бути зроблена.

Всеж таки не завадить тут розглянути все те, що досі роблено, що зроблено, а що занедбано.

Коли в повоєнних часах почало наше Товариство відбудовувати зруйноване освітнє життя, то велику увагу звернено на бібліотеки й бібліотечну справу. Бібліотечна справа станула на тому самому місці, на якому поставив Г. Виділ справу методи освітньої роботи та справу фахових освітніх робітників. У повній свідомости, що ці другі справи належать до дальшої будучности, при всіх нагодах за те ставив бібліотеку ударною справою. І коли заглянемо до мотивів, котрі приневолювали Г. Виділ до такого ставлення справи, найдемо їх два. Перший: без книжки й без бібліотеки нема читальні, або іншими словами: видимим знаком діяльности читальні може стати тільки бібліотека. Другий: це момент, який ми передбачували, момент внесення правительством законопроекту про гром. публ. бібліотеки.

В обіжниках, на просвітних вічах, на нарадах і на зборах завжди находила бібліотечна справа своє поважне місце. Доручено при люстраціях не поминати ніколи бібліотеки. І зробити її предметом не тільки зверхньої провірки, але увійти в саму бібліотечну робітню, бачити бібліотекаря при роботі, зіткнутися особисто з читачем. Між теоретичними виданнями, що дотичать освітньої роботи, одною з перших появилася праця *Ст. Сіропол́ка: Короткий курс бібліотекознавства*.

Щоби надати руховии за книжкою ще більший розмах і розвинути культ книжки, Загальний Збір з 1924 року вводить у життя *свято книжки*. Речинець свята визначує на місяць жовтень, як такий, що започатковує що року добу освітньої роботи. Товариство упросило пресу, щоби вона в тому місяці віддала деяку пайку місця справі книжки. Книгарні й видавництва стали оголошувати *місяці книжки* й *місяці дешевої книжки*. Стали появлятися катальоги, які у великих масах розсилано скрізь аж до найдальших закутин. Свята книжки стали відбуватися з багатою програмою, по раз перший уведено *виставку книжки*. Самою ідеєю свята книжки ми випередили багато народів, котрі щойно пізніше стали вводити у себе того роду свята. Розписано навіть конкурс на найкращу програму свята.

На Заг. Зборах з р. 1924 предложив Г. В. цілу низку внесків, які дотичать розбудови читальняних бібліотек. Між іншими поширював думку *бібліотечних комісій*, котрих завданням мала бути особлива опіка над бібліотеками в читальнях.

Життя виявило, що великою перешкодою у творенні бібліотек є недостача гроша. Бібліотека потребує відразу більше книжок, щоби ними заспокоїти голод читачів. Тоді Г. В. став шукати за засобами задля допомоги читальням. Увійшов з деякими накладнями в порозуміння, щоби могти дати читальням книжки на довші сплати і до того за опустом. Найбільше книжок побрано з Української Накладні (Оренштайна). А все те тільки тому, що відома була річ, що більше як 50 проц. читалень не мало ще навіть не то бібліотек, але і взагалі книжок. І тоді розведено велику діяльність за поширенням книжки. Видано ріжні друки, складено описки бібліотек на рати, зложено три роди бібліотек, доручено самі класичні книжки.

Але й на тім не поперестав Г. Виділ. Для допомоги сільським бібліотекам став видавати інструктивний квартальник: *Бібліотечний Порадник*. Видавав його два роки і мав на оці: підготовку бібліотекарів, виховання читачів. У статтях вязав літературні появи зі собою не тільки з погляду ідеї творів, але з поглядом на інтерес читачів, який є головним побудом до читання. Надто давав ради й вказівки, які належить брати книжки до бібліотек читалень, складаючи їх відповідно до підготовання читачів.

Виходячи далі зі становища, що гарно подана книжка буде заохочувати до творення власних бібліотек, Г. В. уводить інституцію *мандрівних бібліотек*. Створює до 50 комплетів (від 50 до 100 книжок), розсилає їх по всім усюдам і живим прикладом впливає на розвиток бібліотечної справи.

Щоби підховати бібліотекаря не обмежується до теоретичних статтей, але на *курсах* ставить завжди предмет з теорії і практики бібліотекознавства. Курси відбуваються у Львові та на провінції. Висилає на курси інструкторів і референтів. На *Зїздах освітніх робітників* у Львові обговорює справу бібліотек та їх значіння. На Зїзді в р. 1926 ставить обовязком перевірити зміст бібліотек, та дає раду, як забезпечити тяглість у бібліотечній роботі по наших читальнях.

Якби ми посчитали про висліди цеї великої і планової роботи, дійшли би до дуже сумних висновків. Недостача відгомону на місцях довела до того, що всякі починання треба було понехати, щоби не наражувати Товариства на щораз більші тягарі. Упав „Бібліотечний Порадник“ після дворічного істнування. Закупно книжок стрінулося з зовсім несправедливим осудом, подиктованим злобою, підсиченою нерозумінням справи. Витрачена енергія деяких кол могла зробити те, що давно не було би ні одної книжки в магазинах. Філії і читальні позабирали книжки на сплати, але грошей не повертають, так що всі вони довжні сьогодні Товариству „Просвіта“ понад сто тисяч золотих. Сьогодні ще тисячу читалень не має бібліотек, сьогодні ще є бібліотеки, в яких нема творів Шевченка, Франка, Левицького, Кобилянської, Коцюбинського, Лесі Українки то-що. Ще сьогодні треба ужити всієї сили свідомого загалу, щоби став до роботи й у повній свідомости брав на себе відповідальність за той стан, який істнує.

Ми уважали необхідним пригадати те все нашому громадянству. Бо за розкладовою роботою, яка від якогось часу у нас розпаношилася, це призабуто. Всякі наклепи, вишукані мнимі провини — спричинюють те, що позитивна робота йде в забуття та не находить свойого речника. Тимчасом, коли ми тільки здійснимо те, що вже досі започаткував Г. Виділ, виконаємо в цілости резолюцію д-ра Чайковського.

Поступаючи таким робом створимо ґрунт задля того, щоби й друга резолюція проф. Сірополка найшла потрібну силу. Коли Парляментарна Репрезентація має найти послух для своїх домагань, мусить стояти за нею громадянство не з пустими словами, але правдивими ділами. Мова діл одиноко має силу. Проти такої мови ніщо не встоїться. Раз почата робота не тільки викликує задоволення, але є тим капіталом, з котрого відсотки вже сами собою посувають роботу наперед.

Сен. Мих. Галущинський.

На парляментарній арені.

Самоуправні справи. — Свобода посольських віч.

В адміністраційній комісії йде тепер дискусія над законопроектом лівиці про виборчу ординацію до повітових і міських рад у Галичині. Представники Українського Клюбу — І. Завалнкут і В. Целевич — стоять разом з лівицею на становищі, щоби цей законопроект приняти ен бльок, не хотячи затягати справи. Однак покищо відкладено дальшу дискусію зогляду на заяву представника уряду, що на найближчому засіданні комісії уряд виразно вискаже своє становище до законопроекту. З біжучих внесків на черзі нарад комісії є внесок лівиці про скасування обіжника міністерства внутр. справ у справі справоздавчих посольських віч. Забираючи голос у дискусії, **пос. Целевич** навів низку конкретних прикладів, до чого доводить міністеріяльний обіжник. Внесок принято. На порядку дня находиться так само внесок лівиці у справі касування закону про самоврядування виділами і старостами. У річевій дискусії над законними чи незаконними підставами вмішування адміністраційних чинників та повітових виділів у громадське самоврядування забірав теж голос пос. Целевич, який зокрема поставив резолюцію, щоби влада привернула громадам належне їм бюджетове право, і щоби повітові виділи не забирали громадським радам грошей, себто громадських податків, на цілі поза громадськими бюджетами.

Правничі справи. — Промова посла д-ра Загайкевича про правосуддя.

У правничій комісії дебатовано оноді над внеском ендеції про счеркнення з військової карної процедури статті, на основі якої можна було досі переводити слідчий арешт також „з військових оглядів“. Цей внесок находиться у військовій комісії, яка питала лише про погляд правничої комісії. Представник Українського Клюбу посол д-р Загайкевич промовляв за счеркненням згаданої статті. З цим становищем згодилася також більшість комісії.

На бюджетовій комісії при розгляді бюджету міністерства судівництва довшу, більше як півгодинну, промову виголосив **пос. д-р В. Загайкевич**. Ось короткий зміст його виводів:

За урядування б. міністра Царя, міністерство справедливости стало в обсягу виміру справедливости ексионектом внутрішньої полі-

тики, при чому оба міністри, Цар і Складковський, користувалися тотожними методами: оба виразно і не криючись з цим негували і легковажили ухвали сойму. У відношенні до українців минулий час зазначився передовсім політичними процесами і масовими превенційними арештуваннями. Тут промовець навів конкретні випадки з арештуванням Ярослава Чижа, осіб у Зашкові, в Гряді коло Львова, в Жиравці під Львовом, арештування з листопада 1928 р., арештування жінок за збірки для політичних вязнів під Преображенською церквою у Львові, (при чому в останньому випадку згаданим жінкам виточено справу за обман, хоч органам публ. порядку повинно було бути відомим, на яку ціль йде збірка). Кажучи про відношення справедливости до преси, промовець звернув увагу, що толерується систематичне підюджування деякими органами польської преси, дальше, що польські часописи на основі якихсь тенденційних звідомлень згори пересуджують вину арештованих, хоча справа находиться ще в слідстві, а коли потім інтересовані просять здементувати ці вістки з уряду, то суд і прокуратура на ці просьби не вважає (напр. випадок з п. Кордубівною). Судові розправи назначується в українські свята, вязнів затруднюється у їх свята, у вязничних бібліотеках нема українських книжок. Не виконується навіть скромних постанов закону про мову, українців нема на вищих судейських становищах і не покликується українців до окружних судів. Не видно достаточних поступів у реконструкції ґрунтових книг, досі не видано закону до 121 статті конституції про відшкодування за шкоду заподіяну урядниками підчас урядування; та одною з найбільших болячок нинішнього судівництва в Польщі — це взагалі надзвичайно пиняве полагоджування справ. Промовець поставив відповідні резолюції.

◆◆

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

◆◆

Нові жнива ДПУ на Радянській Україні.

„Комуніст" пише, що в Миколаєві розстріляно священика Павленка і селян: Біяна, Диненка та Клименка й Забирака за те, що спротивлялись большовикам, коли ці хотіли забрати із дзвіниці церковні дзвони. У Києві розстріляно б. отамана повстанчої української групи з 1919 року Папушу, який в останніх роках працював як робітник у цукроварні і навіть був вибраний до київської робітничої ради. Папушу арештовано на донос одного комуніста. У Дніпропетровську розстріляно б. повстанців Білинку, Бондаренка, Фисуна і Маличенка. У селі Сольці в Херсонщині арештовано 16 селян за напад на комуністичні збори.

Сполучені Держави й роззброєння.

У звязку з підготовкою до льондонських нарад у справі морського роззброєння, американська преса творить погідний настрій, висловлюючи надію, що й цим разом Сполучені Держави піддержуватимуть у Англії давнє становище. Спол. Держави готові йти за політикою Англії й боронити принципу „парітету", рівности прав. Вони поставлять внесок, щоби призначити 5-літній речинець, перерви в зброєннях для воєнних кораблів, щоб за той час переконатися, чи бажання народів до справжнього миру є дійсно глибоке і чи на його підставі можна почати вже акцію загального роззброєння. Після 5 літ побачимо, чи пакт Кельоґа вистачає як засіб для забезпеки миру.

Спол. Держави готові від себе за цих 5 літ перемінити в залізо 11 старих воєнних кораблів, а розміри всіх нових зменшити з 35.000 тон на 25.000 тон.

Революційні заворушення в Австралії.

Льондонська преса пише, що в Сіднею, в столиці Південного Уельсу в Австралії вибухли робітничі заворушення, які прибирають характер горожанської війни. Робітники, які вже 11 місяців без праці, затопили водою копальні вугля. Робітники утворили окремий курінь робітничого війська, яким командують б. учасники війни і грозять революцією. Премєр міністрів Скуллін заявив представникам преси, що всі ці заворушення інспіровані комуністами. Кількість терористичних актів з боку робітництва збільшується з кожним днем.

Митрополит Андрей як станиславівський епископ.

(З нагоди його 30-ліття на митрополичому престолі.)

I.

31 літ тому — це цікаві часи.

Дуже ще маленьким був тоді наш мир у Станиславові. По давніших кращих часах життя трохи завмерло. Убуло нам свідомих і охочих до народньої праці людей.

За часів управи епархією епископа Юліяна Куїловського, котрий справами дієцезії мало займався і переважно як недужий перебував у своїй колишній парохії Конськоволі, ціла управа дієцезії опинилася в руках капітули. А ціла та капітула з виїмком одинокого крилошанина д-ра Івана Гробельського була москвофільська. А що нашим людям завжди імпонували значіння і сила, то за капітулою і значна часть нашої інтелігенції почувалась москвофілами.

Москвофіли мали тоді в Станиславові сильне касинове товариство „Русскій Клюб", а гуртувало воно в собі тоді все, що було значне й аристократичне між нами. Його членами були в першій мірі всі крилошани. Товариство мало гарний, великий льокаль, зложений з кількох умебльованих кімнат. А й фінансово воно було сильно поставлене, бо опиралось на сильну кредитову установу „Банкъ Звязковый", що оплачував для нього льокаль.

І жінки наші пішли за чинами й достоїнствами. Перше, одиноке на цілій Україні, основане Наталією Кобринською в Станиславові жіноче товариство опинилося в Клюбі і називалось: „Товариство Русскихъ Женщинъ", а його президія писалась: Чорненкая і т. д.

За капітулою опинилася в москвофільських руках також одинока тоді велика і дуже багата бурса, що була власницею дуже гарної, великої і при першорядній вулиці положеної реальности. Це була бурса імени св. о. Миколая. Основували її українці, але звільна братство опинилося там, де був парох, де була ціла капітула.

Українці свідомі були тоді нечислені і майже без значіння. Касинове товариство українців „Руска Бесіда" мало тоді ледви 15 членів. Не маючи за що найняти льокалю, піднаймало одну кімнатку у польського співацького товариства.

При „Бесіді" тулився і „Боян", в котрім співали майже самі ученики учительського семинара. Головою „Бояна" був почтовий урядник Зарицький, а дириґентом учитель закладу глухонімих п. Евген Якубович.

Філія „Просвіти" мала одну шафу книжок

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ. 15)

Сміх землі.

— Ага, треба було! З нею?

— Приїхала несподівано, щоб помогти їй в одній справі. І мусів...

В очах Голяніївського все пішло колом.

— Так, мусів. І в „Стиру" були?

— Я сестру до коршми не вожу.

— Сестру?

Голяніївський зробив різкий рух, повернувся до Семенюка й впялив у нього мутні очі, бажаючи швидче переконатися, чи він не бреше.

— Оповідай-же, — шарпав його за рукав, — оповідай швидче!

Не розуміючи добре, в чому справа, Семенюк почав оповідати.

— Несподівано одержав я листа від сестри, яка служила вчителькою в Польщі, що приїзжає в справі переводу її на Волинь та просить мене в дечому помогти їй. Я сподівався, що приїдеш й ти, і ми проведемо весело час на лоні природи, а ввечорі разом виїдемо до Луцька.

Семенюк скрутив собі папіроса, закурив і говорив далі:

— Сестра, наслухавшись від мене про шляхотського недобитка-хлопомана, дуже хотіла побачити тебе. Бо відома річ, такі унікати, як ти, завжди цікавлять людей.

Семенюк зауважив, що Голяніївський трохи заспокоївся. Треба було остаточно розвіяти його настрій і чим-небудь зацікавити його. Тому оповідав у жартовливій формі.

— Вона з моїх оповідань сміялася страшенно, бо також виросла просто з землі й сміється, як сама земля. Гадав, що твоя шляхоцька ясновельможність не буде від того, щоб пофільозофувати над жіночим сміхом дідичної селянки так само, як і над сміхом пияків-селян. Ха-ха-ха!

Голяніївський всміхнувся:

— Ну, бреши далі.

— Виїхали спішно, не чекаючи на тебе, бо сестра мусіла поправити деякі свої жіночі помочандали, щоб сьогодні вранці піти до інспектора. Ось і все моє сказаніє. Зрозумів?

Лице Голяніївського просвітліщало.

— А ти можеш дати докази, що не брешеш?

— Можу дати наглядний доказ — сестру, яка зараз вернеться.

— А як їй на імя?

— Олена.

— Просто з землі, кажеш?

— З правдивої української.

Голяніївський блиснув очима, як завжди, коли зацікавлювався жінкою.

Семенюк глянув на нього й всміхнувся в душі:

„А що ти скажеш, коли довідаєшся про Ліду?"

Мабуть його думка передалася Голяніївському, бо він безпосередньо спитався:

— Ти обіцяв мені оповісти...

— Оповім, тільки не тепер, бо зараз прийде сестра. Та врешті нічого особливо цікавого нема. Отже почекай трохи. Виберемо відповідний момент.

XXI.

Почулися жіночі кроки. Голяніївський насторожився, як кіт, що почув миш. Відчинилися двері, і в них зявилася постать молодої жінки. Завагалася.

— Вибач, я думала, що ти сам.

— Йди сміло. Він жіноцтва не боїться. А жінці, яка під вогнем носила на позицію набої козакам, теж нема чого боятися міського панича.

Познакомилися. Голяніївський дивився на Олену з якимсь дивним почуттям. В її постаті не було нічого тендітного, спрецизованого, по чому він звик пізнавати „красу".

Але в ній було щось такого, що відразу кинулося йому в вічі, хоча ще й не найшов у своєму жіночому лексиконі належного окреслення. Очі — великі волошки. Уста рожеві. Шкіра біла й чиста, як ранкове небо з легким рожевим сяйвом світанку. Погляд ясний і життерадісний, як світло теплих волинських зірок. Постать гнучка, але здорова й міцна. А голос — дзвінкий, мельодійний і мягкий, як килим левади.

Зняла капелюх і плащ, просто й зручно поправила волосся й звернулася до Голяніївського, осліплюючи його блеском своїх променистих очей:

— Брат мені оповідав, що ви особливо цікавитесь народнім сміхом.

— Трохи нестисло: сміхом землі. І не стільки цікавлюся, скільки переживаю його.

— Лякається, — вставив Семенюк.

— Ні. Іноді він поривае мене, а іноді дійсно лякає, як страшна стихія.

— Так, — просто зауважила Олена, — він дійсно є таким, як є такою й сама природа, не вігнана в культурні рамки. Природою не можна не захоплюватися, але не можна й не боятися її.

— От маєш! — насмішкувато зауважив Семенюк, — уже й порозумілися. Й як швидко!

Голяніївський з захопленням дивився на Олену й уважно її слухав. А коли вона скінчила, відразу знайшов для неї окреслення: „ідеальна селянка", майбутнього народу — майбутня краща мати.

„Ну й бабій, — подумав Семенюк, — вже й забув про бльондинку".

Голяніївський ожнвився. Весело й дотепно жартував. Іноді безтурботно сміявся. Врешті запропонував провести спільно вечір.

Семенюк розумів, що Голяніївському, якому доведеться довідатися від нього багато неприємних річей про Лідію, треба трохи забутися й набратися легкого настрою. Але йти з сестрою до „Стиру" йому дуже не хотілося. Глянув на сестру. Та дала йому зрозуміти, що не має бажання нікуди йти. І в нього раптом зявилася оригінальна думка.

— Знаєш що? Проведемо вечір по родинному з власною хазяйкою за столом. Вона буде поважно нам наливати нам чай, а ми будемо поважно розмовляти про серіозні річі. Треба-ж колись-небудь кинути парубоцьке лайдацтво!

Голяніївський трохи перелякався. Цілий вечір пересидіти в хаті без фокстроту, льокаю... Ліда-ж бути й Ліда... вина? А головне — там могла-ж бути й Ліда за „Стиру". Та не встиг він висловити свою думку за „Стир", як Олена вже піднялася й весело заявила:

(Продовження буде.)

у „Бесіді" в давніх ліпших часів і час до часу відбула яке економічно-просвітне віче в повіті.

Ось такий був стан нашого життя в Станиславові, коли епископом став молодий василіянський монах, о. Андрей граф Шептицький. Епископство, як основане пізно, не мало ніякої іншої дотації, крім незначної платні епископа.

Нового владику ждала тяжка праця, тимбільше, що в Станиславові був він незнаний, люди були заздалегідь до нього упереджені, а він не був ніколи ні парохом, ні каноніком, лиш як чернець став епископом. Рік ледви був він епископом у Станиславові, одначе той один рік вистарчив, щоб розвіяти до нього всі упередження, які перше були, щоби всі дивились на молодого владику як на особу, що своїм характером, світлістю свого ума, спосібностями, наукою, працею, енергією, витревалістю і пильністю зєднала собі повну любов, високе поважання і мир як у своїх, так і в чужих.

Ставши епископом-номінатом, ще перед приїздом до Станиславова відвідав він українських владик, при чому не забув і за Угорщину, де тоді панував виключно мадяронський дух і все майже духовенство й оба наші владики почувались мадярами. Крім епископів відвідав тоді наш владика і протоігумена закарпатських Василіян у монастирі коло Мукачева, що почував себе свідомим українцем і, як сам твердив опісля, якби не знайомство з нашим владикою, то може й він потонув би в мадяронстві. Це навязання звязків із Закарпаттям мало подвійне значіння, бо пригадало нашим братам, що вони не мадяри, але один нарід з нами, а надто була це перша підготовча проба до зєдинення всіх наших владик, котре під скиптром нашого митрополита здійснилось і має величезне значіння для нашого народу й церкви.

Тямлю, як з одушевленням розповідав мені о. протоігумен про першу появу нашого епископа в монастирі коло Мукачева. (Було це в р. 1907 підчас моєї прогульки до Мукачева і монастиря.) „В неділю по скінченню вечірні — оповідав він — вийшли люди вже з церкви, а братчик погасив був світло і мав уже зачиняти церкву. Тоді приступив до нього молодий, високий, гарний чоловік у василіянській рясі і представився словами: „Монах Андрей". Братчик, що привик бачити на Закарпатті монахів виключно з бородами, здивований спитав: „Який Ти монах, коли бороди не маєш?" Однак повів гостя до о. протоігумена, де молодий владика дався пізнати і своєю високою інтеліґенцією, знанням, розумом і поведенням зєднав собі відразу всіх монахів". Цеї стрічи не забув опісля о. протоігумен до смерти. Знакомством тим він дуже все дорожив.

Тямлю опісля хвилю інтронізації епископа Андрея на престіл у Станиславові. Це було величаве свято, якого Станиславів давно не бачив. А на закінчення відбувся величезний торжественний обід-бенкет.

По тодішньому звичаю прошено на нього крім чужих достойників також усіх станиславівських урядовців, що мали золотий ковнір.

З того була дуже рада капітула, бо українці не мали тоді в Станиславові ніякого такого достойника, тож на обід мали явитися з місцевих лиш москвофіли й поляки. Звернув на це увагу молодий владика і на його домагання відступлено від цеї норми та запрошено на бенкет трьох місцевих українців, а саме: голову філії „Просвіти" д-ра Михайла Коцюбу, тоді провізоричного професора учительського семинара, обожаного молодю професора ґімназії Андрея Шахновича і нотаріяльного кандидата Льва Гузара, хоч ніхто з них не мав ані 8. ранґи, ані рівнорядного становища. Цей поступок нового владики зєднав йому вже трохи українців. На бенкеті на тост українців, у котрім вони висказали свої змагання і побажання, молодий владика відповів, що їх змагання є і його змаганнями, їх цілі є його цілю.

Зразу стала голосна в Станиславові також і друга справа. По гадці австрійських законів власти повинні були переписуватися зі сторонами в їх мові, отже з українцями в українській мові Одначе це не практикувалось, бо наші москвофіли приймали все по польськи, а й на думку їм не приходило писати, або домагатись письм по українськи. Третього дня по інтронізації нового владики поспішили вже податкові власти до нього з друками на фасію і вимір податків. Новий владика не приняв тих друків і зажадав їх у своїй рідній мові. Це викликало в уряді консторнацію.

Як студент діорнував я тоді в податковім уряді. Тямлю, як на це збіглися всі урядовці, здивовані, що граф і епископ поставив перший таке домагання. Зачалося шукання за урядовцем, котрий це втяв би і тоді пригадали собі, що є один діорніст, студент-українець і мені припала тоді честь виготовити перші українські друки для нового владики.

Ю. Е. О.

(Докінчення буде.)

Законопроєкт про дневникарів.

З нарад правничої підкомісії.

В дні 21. ц. м. відбулося під проводом пос. Перацького засідання правничої підкомісії для справи законопроєкту про журналістів-дневникарів. На засіданні були між ін. представники мі-ства праці, мін-ства внутр. справ, мін-ства справедливости, союзу видавців і синдикату польських дневникарів. Комісія ухвалила покликати знавців зі союзу працьовників періодичної преси.

Референт пос. Зайдлер ствердив, що підкомісія може розвязувати справи, які має перед собою до вирішення. Ці справи такі: 1) Чи законопроект про дневникарів має займатися тільки матеріяльною стороною їх життя, чи також організацією? 2) Чи законопроект торкатисьме тільки дневникарських робітників, чи також видавців? 3) Чи законопроект має містити розбудову самоврядування дневникарів і видавців, чи ні? 4) Чи законопроект з 16. березня 1928 р. про убезпечення умових робітників є достаточний, чи може треба його розширити у відношенні до професійних дневникарів? 5) Якщо так, то чи те розширення має бути мінімальне, чи поважне?

Другий референт пос. Цьолкош (ППС) поділив цілий матеріял, що його має комісія, на 7 справ, до яких він зі свого становища поставив засадничі тези. Представники союзу синдикатів Базилевський і Гросштерн годяться з референтом пос. Цьолкошом у тому, що матеріяльні й економічні справи дневникарського стану дадуться вирішити в рямках посольського внесення про дневникарський законопроект.

Після дискусії підкомісія відкинула внесення, щоби дневникарський законопроект обіймав спільно організацію видавців і дневникарів, після чого ухвалено переслати посольські внесення до комісії охорони праці для заопінювання.

Морська конференція у Льондоні.

Льондонська преса пише, що на першім засіданні морської конференції предсідником вибрано Мекдональда. Конференція відбувається в Сен-Джемській палаті. У четвер буде вибраний ґенеральний секретар конференції й утворені окремі комісії, а в пятницю будуть прочитані декларації великих держав у справі морського розброєння. Досі відбулась у Льондоні нарада американського делегата Стімсона, Тардіє і Бріяна та Мекдональда.

Дня 20. І. анґлійський уряд улаштував великий бенкет на честь учасників морської конференції. На бенкеті виголошено багато промов про конечність і значіння цеї конференції для справи мира.

На поручення кентерберійського архиєпископа у всіх святинях в Анґлії відправлено молебень за успіх конференції.

Після конференції в Газі.

Бельґійський премєр Жаспар обговорюючи вислід конференції в Газі, висловив віру, що конференція ця приготовила кращу будуччину державам Европи. Плян Юнґа, який конференція приняла, унормував і вирішив останки повоєнних конфліктів і справ, які загрожували мирові.

Віденська преса пише, що Австрія вийшла з цеї конференції з повною побідою, особливо тому, що Шобер здобув скасування деяких репараційних австрійських обовязків і скасування всіх фінансових претенсій до Австрії після договору в Сан-Жермені. Після конференції в Газі Австрія здобула повну економічну суверенність і відтепер право контролі над її фінансами має тільки Союз Народів і то тільки до 1942 року, то є доки Австрія не виплатить позички затягненої 1922 під гарантією Союза Народів. Навіть опозиційна преса признає, що конференція в Газі принесла Австрії велику побіду.

Про положення на Закарпатті.

(Спостереження чеха із Закарпаття.)

IV.

Картина пресової вакханалії на Закарпатті булаб не повною, колиб я не згадав тут ще про пару рептильок: „Новоє Время" та „Уй Кезлені". Перша — це „руський" тижневик, що друкується латинкою; друга — мадярський щоденник. Редактором першого є „русин", п. Баран; редактором другого — мадярський жид, п. Ґават.

Чому саме „руська" ґазета латинкою?... Це теж належить до мудрих винаходів п. віцеґуверн ера Розсипала, й є його улюбленою дитиною, тому на молодого редактора, як із рогу достатків, сиплються великі й багаті милости. Пан віцеґувернер, як мудрий адміністратор „демократичної" влади чеської, вбиває (принаймні він так думає) своїм винаходом два заяці відразу: поширює „руською" мовою державну ідею (так, звичайно, як він її собі уявляє), а разом з тим привчає „баганів" до чеського альфабету (ще один крок до чехізації). Одного тільки всесильний сатрап не взяв на увагу, а саме: що між підлеглими йому „русинами" понад 60 проц. анальфабетів, які не то латинки, але й своєї кирилиці не читають. Для того-ж, щоб ґазету латинкою читали грамотні, треба зробити її найцікавішою з усіх, які виходять на Закарпатті. Що-ж можна сказати про те нещасливе „Новоє Время"?... Нехай закарпатські українці подякують долі, що редаґує „новинку" саме п. Баран (ніхто не здивувавсяб, колиб побачив цей підпис маленькими буквами): автохтонна закарпатська інтеліґенція старшого віку, замотиличена мадяризацією, взагалі не визначається особливою інтеліґентністю, але молодий Баран в цьому напрямі побив усі рекорди. Чогось більше бездарного, більше безпорадного, як редаґоване ним „Новоє Время", трудно уявити навіть на Закарпатті. Потворний Свойше в цій сфері, в порівнанні з Бараном, просто ґеній. На обовязку баранячім полягає — друкувати „карпаторуським язиком" ріжні адміністративні накази, розпорядження, комунікати й що-сили вихвалювати їх і відповідно втокмачувати вдячному за опіку українському населенню Закарпаття. Нібиж і не тяжке завдання, але Баран, з кількома такими, як сам, виконує його так бездарно й безпорадно, що навіть прихильники Розсипалівської „політики" хитають головами і ґазети... не читають.

І ніхто, крім самої редакції, не читає й не купує її. Кольпортери так і вертають її назад нерозпакованою, а в читальнях, куди розсилається її ґратіс, та по каварнях читається її часами замісць гумористики.

Всі це знають, всі це бачуть, крім самого п. Розсипала, але ніхто йому про це, звичайно, не каже, бо кожний знає, що це його-ж „орґан", ним вигаданий, ним заснований. І сиплються далі на Барана можновладні щедроти у вигляді кольосального гонорару за редаґування й писання у ґазеті та у вигляді великого маєтку під Кошицями.

Баран ще й довірена особа у п. Розсипала. Не можна поминути принагідно, як ілюстрацію до цього, одну подію, що сталася в літі ц. р., — подію, в якій п. Баран мав відограти не аби-яку „державну" ролю, рятуючи престіж свого патрона, а може й честь республики.

Треба згадати, що в історії з прилученням Закарпатської України до Чехословаччини велику ролю відограли американські українці із Закарпаття. Передумовою прилучення, як відомо, була широка автономія „Підкарпатської Руси", що так і залишилась досі лише на папері. І от несподівано появилась в Ужгороді чутка, що з Америки рушило до свого краю, щоби на місці переконатися про автономію, аж 2000 русинів (за тиждень цю кількість народня фантазія зменшила на 400). Затривожився п. краєвий президент Розсипал, але, як старий лис ракушацький, не втратив голови: асигнував на приняття „дорогих гостей" 80 тис. ч. кор., а потім ще 50 тис., мобілізував для зустрічі ужгородську кацапську чорну сотню, що мала перед гостями зарепрезентувати надзвичайно задоволене „автономією" з чехом Розсипалом на чолі населення Закарпаття, а п. Баран вислав на кордон на зустріч „американцям", щоб у належний спосіб опрацювати їх і підготовити до „автономії", котру вони мали побачити в себе вдома у всій красі.

Але... з пишно приготованої зустрічі вийшов пшик. Баран телеґрафував з Праги, що жадної делеґації з Америки вже не здибав, бо її й не було. Натомісць їхало собі кількадесять звичайних робітників, словаків і русинів, котрі й не чули про ніякі делеґації, а просто собі верталися до дому й просили дати їм святий спокій. Цілий тиждень опісля перебував Ужгород у веселому настрою, а старі автохтони злорадно позирали на нас, чехів, похитували головами й гомоніли між собою: „Гляди, як занепокоїлись! Видить мачка (кітка), чие мясо зїла..." Та згодом усе ввійшло в свою колію: Бескид репрезентував. Розсипал президентував. Вогиі-

дал вартував, Шімек просвіщав і т. д. Бракувало для повної гармонії Свойше, але його з успіхом заступав п. Гават, про котрого теж варто сказати пару теплих слів.

Мадярський жид і патріот, редактор паскудненької мадярської шмати, з переміною малярської влади на чеську, заховав свої мадярські симпатії на чорний день і зробився аграрницьким патріотом і речником Розсипалівської політики. Вважає (і не помиляється), що зробив чудесний гешефт на недоумковатих аграрниках, бо до приходу Розсипала бриндаю бив, а тепер навіть до своеї редакції їздить власним автом (за кілька кроків!). Це на Закарпатті, де жадна газета, а значить і „Уй Кезлені", не дае ніяких прибутків! Розкіш мати прихильну до аграрницької політики газету мадярською мовою може дозволити собі лише Розсипал на державні кошти.

Бундючний, зарозумілий жидисько, звичайно добре знае, звідки походять ті „пенізе", на котрих він піднісся й набув собі безжурну екзистенцію, але безлично завше плюе в те джерело, бо потрійно зневажае „русина" — як жид, як мадяр і як чеський помийник. Нераз битий, він проте так само як і його колега Свойше, трактуе автохтонне населення, як „баганів", так само бреше на всі заставки в своїм „органі" й друкуе всякі наклепи на тих, хто не в милості у начальства, так само продаеться, як продавався Свойше. Оповідають, напр., що коли „Просвіта" поставила кіно, то Гаваш запропонував свої послуги в ролі директора з платнею 2000 ч. к. місячно, загрожуючи, що в противнім випадку пічне в своїй шматі похід проти кіна й знищить його, бо-ж переважний контігент відвідувачів — це жиди й мадяри (в Ужгороді лише 9 проц. українців), — а вони всі читають „Уй Кезлені" й, звичайно, вірять своему компатріотові.

Є й ще один мадярсько-жидівський „орган" в Ужгороді, але на цей Розсипалівський підголосок ніхто жадної уваги не звертае. Рупором політичних тенденцій п. краевого президента є переважно вищезазначена „гайда, тройка": „Підкарпатські Гласи", „Новое Время" й „Уй Кезлені". Вони-ж є й „сигналізацією" для численної зграї Воглідалівських шпигунів, що тероризують населення своею запопадливістю, вартою ліпшого вжитку.

Я був би несправедливий сам до себе, колиб не згадав і про чеську пресу (на Закарпатті) опозиційного до урядової політики напрямку. Але репрезентуеться її... одним убогим тижневиком на 4 стор., що зветься „Гляс Виходу". Це орган соціялдемократичного напрямку, дуже чемний і пристойний тоном (ознака, що видаеться не „розбійниками пера", як перші три, а людьми інтелігентними). Він стоїть в гострій опозиції до аграрників і їх політики; але в питаннях чисто місцевого характеру займае позицію, я сказав би, опортуністичну. Нераз картае автохтонних українців за невдячність до чехів, котрі ніби зробили за десять років дуже багато для Закарпаття під оглядом культурноекономічним. Забувае ця газетка одно, — що все те зроблено здебільшого для чеського населення Закарпаття (будівництво, шляхи, установи всякі) й для його вигод, але... на кошти, зібрані з місцевого населення або з експльоатації природних багатств цієї країни.

Адольф Свобода.

Соймова адміністр. комісія.

Справа самоврядних законів. Заява мін. Юзефського. Промова пос. д-ра Барана.

На денному порядку 22. 1. сойм. адмін. комісії були проекти самоврядних законів. Перед денним порядком мін. вн. справ Юзефський зложив заяву, в якій м. і. сказав, що скоре ухвалення зак. палатами законів, що усували би недомагання самоврядного життя, є конечне й невідкличне. На першому місці міністр ставить справу урухомлення пов. самоврядування в Галичині. За основу праць комісії треба приняти проект закону, зголошений головою адм. підкомісії пос. Путеком, із застереженням, що виб. адміністрацію, організацію, справи нагляду треба змінити згідно з розпорядком начальника держави з 4. II. 1919, бо міністр не вважае можливим робити виїмки для 4 південних воевідств. Міністр признае, що в комісії застав успішну працю та вірить, що справи будуть скоро полагоджені.

У відповіди на заяву в дискусії промовляв м. і. пос. **д-р Баран.** Він звернув увагу, що на чолі станиславівського головнож тернопільського воевідства стоять люди, що не знають відносин у цих воевідствах. Це відбиваеться шкідливо на потребах місцевого населення, головнож українського.

Пос. Стронський (ББ) говорив про конечність скорого привернення самоврядування для м. Львова та віддання правління тим містом населенню, управильнюючи статут і виб. ординацію. Вкінці бесідник старався збити закиди пос д-ра Барана. „Руске" населення мае повну опіку в заспокоюванні своїх культ. і госп. потреб та в виконуванні своеї горожанської праці. Пос. Цьолкош (ППС) звернув увагу, що мін. Юзефський признав справу направи самоврядувань дуже важною. Від того відбігае ББ, що далі саботуе самоврядні справи. Пос. Путек (Визв.) апелював до міністра, щоби наклонив ББ., аби не саботував праці, що їх міністр уважае пильними та пожиточними.

Вкінці комісія ухвалила резолюцію пос. Прагера (ППС), що адм. комісія приймае до відома заяву мін. Юзефського, що скоре ухвалення законів, полагода найв. потреб самоврядувань, а саме закону про пов. ради в Галичині, про виб. міську ординацію в Галичині й організацію м. рад у бувш. Конгресівці є держ. конечністю, яка не терпить проволоки та приступае негайно до праці над цими законами.

Після ухвалення тієї резолюції мін. Юзефський кинув засідання комісії. На внесення пос. Путека почала комісія дискусію над тимч. законом про пов. репрезентацію й виб. ординацію 4 півд. воевідств. Дальші наради в пятницю.

ВІДГОМІН ПОДІЙ З 31. ЖОВТНЯ.

Бюджетова комісія радила 22. січня над бюджетом мін-ства військових справ. Присутні були перший віцеміністр військ. справ ген. Конажевський, шеф кабінету міністра полк. Бек. Реферував пос. Четвертинський. В дискусії над бюджетом мін-ства військ. справ пос. Домбровський (НД) ствердив, що дня 31. жовтня одна часть офіцерів була в соймі, а друга в поготівлі ждала в Уяздівськім шпиталі. Бесідник подасть подробиці про це слідчій комісії.

Віцемін. Конажевський сказав, що про справу, якої торкнувся пос. Домбровський, ведеться слідство. Міністр здержуеться від відповіди перед закінченням слідства.

Пос. Ліберман-Подоський.

Як ми вже повідомляли, пос. Ліберман у бюдж. комісії назвав пос. Подоського (ББ) „правником третьої категорії". Пос. Подоський післав пос. Ліберманові своїх заступників: Сокольніцького, бувш. повновласн. міністра та Свйонтковського, дир. департаменту мін-ства справедливости. Пос. Ліберман на своїх заступників визначив пос. Недзялковського та Пужака. Пос. Ліберман, як соціяліст, відмовиться від збройної полагоди справи. Можливо, що справа піде до маршалківського суду.

Морська конференція.

Промова Мекдональда.

Мекдональд на отворенні морської конференції схарактеризував події для вдержання мира від 1914 р. Усі ці заходи ведуть до міжнар. трибуналу. До осягнення тим способом політ. цілей треба приноровити військо, здержуючи його зріст і зменшуючи збросння. Ще не найдено засоби безпеки, та вже приготовляеться атмосферу, щоби людство могло зрозуміти, що надмірні збросння не забезпечують мира, а ведуть до такихже заходів інших держав. Відси виходить потреба міжнар. порозумінь і конечність їх ревізії в будуччині, що дало би нагоду дальше обмежувати збросння. Вкінці згадав про спроби англ.-ам. порозуміння, яких ініціятором був през. Гувер. Ці заходи не пішли на марно, бо довели до нинішньої конференції, що стае зворотною точкою в історії цив. світа.

Недискретний диктатор.

Еспанський диктатор Прімо де Рівера видав одно офіціяльне повідомлення, яке його земляки й чужинці признають дуже необережним. Він признаеться там, що його уряд „дбав про добре імя" правління Еспанії у чужій пресі: Довідуємось, що головною сурмою доброї опінії був пів-офіціяльний француський „Тан", в якім тепер взаемини диктатора попсувались. Попсувались значить: „Тан" починае критикувати еспанський уряд, який імовірно посварився з париським офіціозом на тему грошей.

Уже пішли чутки й здогади, скільки цей денник діставав місячно за „роблення настрою" для диктатора. Деякі кажуть 100.000 франків. Еспанська „Дебате" впевняє, що Греція платила місячно за „свою опінію" 300.000 фр., болгарська 100.000, а СРСР, за лагідний тон 520.000 франків місячно.

Не від нині відомо, що у француських великих денниках платиться солені гроші за прихильні статті. Але Прімо де Рівера не повинен був голосно признаватись, що його диктаторська слава лунала також від дзенькоту монети.

НОВИНКИ

— **„Асекураціоні Дженералі" й українці.** „Асекураціоні Дженералі" це велике італійське асекураційне підприемство, що мае свою філію й у Львові. В ньому асекуруеться багато українців на життя і то на значні суми. Але не зважаючи на те, це товариство не мае досі не то українського відділу, але ні одного українця-урядовця. Львівську філію обсіли густо й цупко держать у руках сини т. зв. вибраного народу — жиди, що неімовірно перекручують прізвища й імена українських клієнтів, що остентаційно розмовляють з українцями в урядових справах тільки по польськи, надаючи таким чином цій установі расово вправді жидівський, але за те національно наскрізь польський характер. Досі львівська філія т-ва не мае ні одного українського друку, а засипуе своїх українських клієнтів польськими. Інша річ, що значна частина вини тут і по стороні українців, заасекурованих у цьому т-ві. Нам відомо, що тільки деякі з них впоминалися за належні українцям права в тій установі. Загал-же був на ці справи цілковито байдужним. Крайня пора, щоби всі українські клієнти цього т-ва домагалися утворення в ньому українського відділу та українських друків. Коли-ж дирекція на те не піде, тоді треба буде поробити з того якнайдалі йдучі висновки та перенести асекурацію до інших установ. А це тим більше вказане, що маемо свою асекураційну установу на життя, а саме: „Карпатію".

— **Ще про Йордан у Львові.** В доповненні до нашого опису свята Йордану у Львові і до вчорашньої новинки про селянський хор із Ляшкова, пов. Радехів, що під проводом о. Й. Яворського співав на святі Йордану для жовнірів греко-кат. обряду на Марійській площі, слід іще додати, що на отсьому водосвятті явилися всі ті менери вигибаючого москвофільства, які гуртуються біля теперішнього комісаря Народнього Дому у Львові, Мих. Бачинського. Вичисляти їх усіх поіменно не будемо, бо ту „честь" зробила їм вже львівська польська преса, що майже вся зігнорувала справді імпозантне свято Йордану в Ринку, описуючи зате подрібно Йордан біля фігури Матери Божої на Марійській площі. При нагоді відмітимо ще, що на це свято стягнено й бурсу Нар. Дому та кільканацятьох селян з Товщева, пов. Львів. Яким чином попав на це свято з хором відомий москвофіл о. Яворський, що чейже мав водосвяття у своїй парохії, це вже його тайна.

— **Права української мови в практиці.** Греко-катол. парох у Потиличу, пов. Рава Руська, о. М. Дороцький, вислав на домагання старости виказ до ч. 8424/V із 1929 р., у якому подав назва парохіяльного уряду, назва села, повіту, почти та сіл, що належать до цеї парохії. У добрій вірі в права української мови, о. М. Дороцький виповнив цей виказ по українськи. У відповідь на це староство у Раві Руській звернуло о. Дороцькому його виказ і прислало строгий наказ прислати другий виказ писаний польською урядовою мовою, при чім староство грозить, що потягне парохіяльний уряд до строгої судової відповідальности, як що цей виказ буде знов виповнений по українськи.

— **З Т-ва „Зоря" у Львові.** В суботу, 22. січня ц. р., в год. 7.30 вечором, відбудеться у власній салі при вул. Вірменській ч. 25. виклад д-ра Могильницького на тему: „Розвій чоловіка" (із світляними образами). В неділю, як звичайно, популярний виклад в 12. год. полудня. Вступ вільний.

— **На карти „Рідної Школи" звільняючі від алькогольних напоїв** з нагоди свят Різдва Христового зложили в золотих отсі Вп. Громадяни: о. Семенюк Микола — Переволока 10, д-р Іван Раковський — Львів 5, Колянськовський Олександер — Катовиці 5, Кухтин Павло — Переволока 3, Держицька Анна — Переволока 3, Паньків Анна — Переволока 1.50, Дзюба Маланка — Переволока 1.50 та по 1 зол. з Переволоки: Гнитка А., Сушицький Павло, Боднар Василь, Птиця Варвара, Далевська Настя, Кулик Анна, Максимів Ксенька, Солонинка Павло, Боднар Матей, Конопада Федь і Боднар Марія. — Хто слідуючий?

— **Трагічний випадок на зал. стації Рівне.** На другий день Різдвяних свят мав місце трагічний випадок на стації Рівне. 19-літня селянка села Романова, Ганна Павельчук, виявляла велике зацікавлення до науки та національногромадської праці. Брала участь у праці „Просвіти", причинилася до заложення кооперативи й була вибрана до Надз. Ради. Але головним її бажанням було — вступити до вчительської семинарії, щоби потім працювати для народу. Батько спротивився і нещасна дівчина з розпуки психічно занедужала. Згаданого дня батько з зятем віз її до Львова до шпиталю. На стації

Рівнє старий Павельчук не встиг у час вийти з потягу що йшов до Здолбунова, щоб пересісти до львівського. Вискочивши в моменті, коли потяг рушив, зачепився ременем за клямку дверей і повис у повітрі. Так волікла його залізниця біля пів кільометра. Нарешті ремінь обірвався, старий попав під колеса і йому обрізало обидві ноги. Незабаром він помер у шпиталі в Рівному, а божевільну дівчину знову привезено до села.

— **Бомба у театрі.** Підчас театральної вистави драми „Цінкалі" у Лодзі, невідомі особи кинули з галерії між публику бомбу, яка викликала сльози в очах. Від вибуху бомби присутна на салі публика мимо волі розплакалась, залилась сльозами. Виявилось, що бомбу кинули вороги драми „Цінкалі", тому, що ця драма має тенденцію оправдати жінок, які штучно зганяють плід. Театральну виставу перервано, а поліція арештувала кілька осіб, яких підозрівають, що це вони кинули бомбу.

— **Крайній ворог закону про охорону льокаторів.** Станислав Зискульський із Радомська довший час провадив війну зі своїми льокаторами, яких хотів позбутись із дому, тому, що через те місце, де стояв дім, мала переходити залізниця і дирекція залізниць мала Зискульському заплатити за дім поважні суми. Станислав Зискульський не маючи способу позбутись льокаторів, зривав із дому дах, а коли і це не помогло, він підпалив свій дім. Зискульського арештовано і він, хоч позбувся льокаторів зі свого дому, то сам опинився льокатором у вязниці.

— **Чи можна нагому йти на баль?** Французька преса подає таку новинку: На один студентський масковий баль у Нансі прийшла одна екстравагантна студентка зі своїм нареченим у дуже оригінальнім костюмі, а саме — зовсім без костюму, наго. Модерний Адам і Ева почали танцювати, але поліція арештувала їх і поставила перед суд, який засудив Адама на 100 франків, а Еву на 50 франків кари за публичне згіршення. Тепер французька преса розписується широко про цю справу і рішає та обмірковує питання, чому суд за одну і ту саму провину покарав Адама два рази тяжче, як Еву? Таж судді це самі чоловіки і повинні булиб на чоловіка наложити легчу кару як на жінку. Преса, особливо гумористична питає: Чи вид нагого чоловіка більше згіршує як вид жінки? Чи скарби і тайни, які вкриває жінка під убранням є дешевші, як тайни тіла чоловіка? Взагалі на цю тему в пресі багато пікантних анекдот. Деякі часописі пишуть, що чоловіка покарали тяжче з тої причини, що вартість жінки криється в красі її тіла і тому це не такий злочин, коли вона обнажує його, як свою одиноку цінність, але вартість чоловіка лежить у його силі волі та в розумі, тому, щоб звернути на себе увагу на балі, він не потребує аж роздягатись. Циніки відповідають навіть, що Адам тому заплатив більшу кару, бо він більше показав як жінка. Найпікантніше в цій історії те, що цей екстравагантний прихід на баль без костюмів зеднав покараному студентові таку симпатію дам цілого міста, що вони потайки зібрали не тільки 100 франків на заплачення кари за студента, але ще й прислали йому 900 франків у нагороду за сміливий жест.

— **Повна рівноправність жінок у Норвегії.** Норвеський парлямент має ухвалити закон, яким урівноправнюється жінок з чоловіками у всіх ділянках суспільного життя. Жінки зможуть бути не тільки урядничками, але й дипльоматами, священиками і навіть військовими функціонарями зі старшинськими степенями й правами.

— **Кінотеатри в залізницях.** До польського міністерства комунікації впливула оферта на улаштування кінотеатрів у поїздах, які проїжджають довгі шляхи. В окремім возі був би поміщений екран та апарат до висвітлювання і пасажирі всіх кляс за невеличкі оплати моглиб перервати свою нудьгу в подорожі, оглядаючи фільми.

— **Заручини короля Бориса.** Підчас шлюбної урочистости італійського престолонаслідника в Римі, болгарський король Борис заручився з третьою дочкою італійського короля, княжною Джованною. Офіціяльно ці заручини будуть оголошені аж у літі.

— **Ріжні вісти.** Коло пристані у Сан-Дієго в Каліфорнії була катастрофа пасажирського літака, в якій згинуло 14 осіб, між ними 8 жінок. — Через Дарданелі переплило без дозволу міжнародньої комісії для справ проливів, кілька румунських воєнних кораблів, які вперше демонстративно появились у цьому проливі. — На студентськім зїзді у Тулюзі прийшло до кривавої бійки між французьким роялістичним студентством і німецькими студентами, що студіюють у Франції. Кількох роялістів арештовано. — Бувший голова тимчасового російського уряду Керенський виступив на конгресі французьких соціялістів із гострою промовою проти терору в СРСР і викликав таке враження, що соціялісти утворили окрему комісію для боротьби із терором комуністів. — На консисторі в перших днях марта папа римський іменує архиепископа Турингії кардиналом.

Ціни набілу у Львові.

Маслосоюз нотує дня 23. І. н. р. такі ціни набілу: масло десерове пріма, солене, експортове 1 кг 5·20 зол., масло десерове пріма, несолене 1 кг. 5 золотих; 1 л. молока 34 сотики; 1 л. сметани 1·70 золотого. Тенденція цін знижкова.

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: *„МАМУСЯ НА ВІДДАННІ"*, фарса в 3 діях А. ҐЖИМАЛИ-СЕДЛЕЦЬКОГО.

Має це бути сатира на польських великих землевласників на Волині, що носять на собі й в собі незатерті впливи віджилих сторінок російської культури. Марнотратність, вічна безжурність під покровом „якось то буде", обжирство, пянство, лінивство, вульга й вічно-наївні мрії про „нове життя"... Дієві особи — здебільша карикатури, дарма, що неодна із них пригадує неодин живий тип, що ходить по блаженній волинській і неволинській землиці.

Сюжет оброблений по фарсовому. 40-літня (приблизно) дідичка, що переїзджає у Варшаву з мужем-комбінатором, щоби там шукати нареченого для 18-літньої доньки, почуває в собі приплив віддавна зачиненої еротичної електрики і рада би кинутися на шию кожному кандидатові її доньки. Але хто мріє довгими роками про поезію кохання, а доходить до небезпечного віку, часто не в силі найти стежки від мрій до реальної дійсности. Тому „небезпечний вік" має стільки комічних моментів для стороннього глядача.

Фарса Ґ.-Седлецького нагадувала від 2-ої дії французькі водевілі; особи входять і виходять, коли треба авторові залишити на самоті якунебудь пару, а про „любов моменту" говориться так виразно, що очі авдиторії спрямовані найбільше на канапу, що зовсім льогічно стоїть посередині сцени. Поруч добрих дотепів і помічень багато є звичайної „шміри", що „бере" ґалерію, наче ідіотичний тип кавалерійського ротмістра в цій пєсі. Пєса заступає ревію і може докотитись аж до пополудневих вистав, але... не для шкільної молоді.

Грали її дуже добре. Можна було подивляти пп. Міхновську й Расінського, коли вони прегарно наслідували російську вимову волинських поляків. Пі Расінська наче вроджена до таких роль. Дуже добрими були й всі інші. *М. Р.*

З судової салі.

Другий день розправи проти Гілярія Покидка і його товаришів із Вербіжа.

Другий день розправи проти Гілярія Покидка і його товаришів, обвинувачених в убивстві Филипа Грицієва в приналежности до УВО проминув на переслуханню свідків та внесках оборонців. Як свідки зізнавали: Настя Шимків, наречена Гілярія Покидка, Андрій Гриців, батько вбитого Филипа, Микита Гриців, брат убитого, Іван Облевич, заступник команданта поліції в Сокалі, Станислав Адамчук, командант постерунку поліції в Сокалі, Олекса Кендровський і Гриць Мельник, селяни із Вербіжа.

Настя Шимків зізнає, що вечером перед убивством Филипа Гриціва, Гілярій Покидко прийшов до неї у якімсь дивнім настрою, був зденервований як ніколи, казав, що його болить голова, хоч вона не запримітила, щоби він був пяний. Микита Гриців, брат убитого твердить, що Гілярій Покидко не міг убити Филипа зі заздрости, бо Филип мав тільки 17 літ, був дуже соромливий, з дівчатами не приставав і Настя Шимків, так як інші сільські дівчата, відносилась до нього неприхильно і вбивник не мав причини до заздрости. Інші свідки доказують, що обвинувачені сходились до читальні й кооперативи для культурно-освітньої роботи, як члени „Просвіти" і жадних політичних нарад не мали, а на цвинтарі радили тільки над тим, щоби відновити таблиці на хрестах з могил стрільців, що згинули 1919 р. за Україну.

Оборона поставила внесок, щоби покликати нових свідків на доказ, що убитий Филип Гриців любив Настю Шимків і що Гілярій Покидко мав причини до заздрости. Окрім того д-р Старосольський домагається нових свідків на доказ, що обвинувачені не займались політичними справами і на доказ що Гілярій Покидко підчас свого побуту на Волині в однім селі чув про роботу УВО, чув, що вона підготовляє повстання, і все це що чув на Волині, свідомо приписав собі та товаришам, щоби своєму вбивству надати політичний характер, сподіючись тим чином зменшення кари за звичайне вбивство з любовної заздрости. Д-р Лев Ганкевич долучується до внеску д-ра Старосольського і ставить внесок покликати на свідка директора слідчої вязниці у Львові Маєвського на доказ, що серед вязнів панує переконання, що за політичні вбивства суд карає лагідніше і що звичайні вбивники мають звичай надавати своїм злочинам політичний характер. Д-р Лев Ганкевич заявляє, що директор вязниці Маєвський скликав навіть оборонців на окрему нараду в цій справі та просив оборонців вплинути на вязнів-клієнтів у цім напрямку, щоби вони перестали надавати своїм злочинам політичний характер, бо їх страх перед наглими судами є безпідставний, тому що ці наглі суди вже не істнують. Д-р Лев Ганкевич доказує, що коли обвинувачених арештовано, вони всі були переконані, що їх арештують у звязку зі звичайним убивством зі заздрости, а про УВО вони довідались аж з акту обвинувачення. Прокуратор Ліпш відкинув усі внески оборонців, закидуючи їм безпідставність.

Перед судом присяглих стануло сьогодні кілька цікавих типів: молодий, більше як пристійний вбивник Гілярій Покидко, кремезний брюнет із мужеськими, різкими рисами обличча, з твердим, безоглядним і рішучим виразом очей, Настя Шимків, вродлива, сільська красуня, Андрій Гриців, батько вбитого, зажурений і пригноблений родинним нещастям, втратою сина та інші свідки таємничої трагедії у тихім селі Вербіжі, сокальського повіту. Розправа ще не закінчена.

Самбірські пластуни перед судом.

Дня 10. січня 1930 р. відбулася перед городським судом у Самборі карна розправа проти 25 учеників тутешніх гімназій і учит. семинара до ч. спр. У. IX. 2431/29. Акт обвинувачення закидав, що 1) Ярослав Гошка, уч. VI. кл. гімн., 2) Антін Сілецький, уч. VIII. кл. гімн., 3) Аристарх Менцінський, уч II. р. торг. школи, 4) Іван Яремко, уч. VII. кл. гімн., 5) Мирон Рабій, уч. VIII. кл. гімн., 6) Володимир Буцик, студ. прав, 7) Михайло Матолич, уч. 4. р. сем., 8) Евген Коморовський, уч. 5. р. сем., 9) Іван Свищ, уч. 4. р. сем., 10) Ярослав Сушків, уч. 5. р. сем., 11) Петро Смериканич, уч. 5. р. сем., 12) Антін Усик, уч. 4. р. сем., 13) Богдан Стецик, уч. V. кл. гімн., 14) Мирослав Кривенько, уч. VIII. кл. гімн., 15) Дмитро Іванців, уч. 4. р. сем., 16) Володимир Білинський, уч. VII. кл. гімн., 17) Ілля Роман Булинський, уч. V. кл. гімн., 18) Евстахій Кульчицький, уч. VII. кл. гімн., 19) Володимир Пруц, уч. VIII. кл. гімн., 20) Микола Куць, уч. 5. р. сем., 21) Роман Стебельський, уч. 4. р. сем., 22) Евген Татомир, уч. VI. кл. гімн., 23) Петро Нечипор, уч. 4. р. сем., 24) Петро Пелешок, уч. 4. р. сем. і 25) Адам Гординський, уч. VII. кл. гімн., — в році 1928 і в першій половині 1929 р. в Самборі, як члени брали участь у таймім сговаришенні характеру „військово-політичного" „Пласт", істнування котрого було затаєне перед владою, а крім цього, що чотирьох з них, а саме: Сілецький, Рабій, Сушків і Смериканич в 1928 р. і в першій половині 1929 р. в Самборі, як видавці і накладчики нелегального часопису „Шлях", органу товариства „Пласт", розповсюднювали видавництво без сповнення законом приписаних умовин, чим допустилися переступства з § 285, 286 а., 287 п. і 288 з. к., а Сілецький, Рабій, Сушків і Смериканич крім цього ще й переступлення арт. 65 розп. Пр. Р. П. з 10. травня 1927 р. Д. З. Р. П. ч. 78 поз. 443.

На розправі переслухано як свідка Владислава Новака, комісаря поліції, який зізнав, що про істнування пласту довідався від директора гімназії п. Піскозуба й інших осіб, що пластуни збиралися в домівках поодиноких членів, а вправи відбували на вільнім воздусі поза містом. Свідок зарядив ревізію у Менцінського, Буцика, Сілецького, Яремка, Усика і Гошки; вислід ревізії був такий, що у Менцінського, Усика, Яремка і Гошки найдено книги протоколів засідань старшини пластових гуртків і список усіх членів та кілька примірників „Шляху". У Сілецького при ревізії найдено відбитку статті п. з. „Мовчаливість", яка була друкована у „Сурмі" і тому свідок у слідстві зізнав, що Пласт цей можливо має звязки з УВО; одначе на основі переведених доходжень стверджує, що Пласт в Самборі не мав ніяких звязків з УВО і нічим не проявив діяльности антидержавної, як також військового характеру. Свідок з уст директора гімназії Піскозуба довідався, що родичі внесли у вересні 1928 р. на руки директора гімназії подання про леґалізацію істнуючого Пласту, ще з передвоєнних часів.

Свідок проф. Княжинський зізнав, що директор гімназії Піскозуб повідомив його, що родичі внесли просьбу про легалізацію Пласту в тутешній гімназії, що проти істнування Пласту нічого не має та що припоручив свідкові зладити статут Пласту, що й свідок виконав; вказав, що директор Піскозуб просив його обняти опіку над Пластом, від чого свідок випросився через своє слабе здоровля.

З відчитаних свідоцтв Виділу публичної безпеки воєвідства стверджено, що Пласт істнує тільки шкільний, підлягає кураторії, що видавництво „Шлях" не було ніде зголошене і тимсамим, як нецензуроване, є незаконне.

З відчитаних зізнань свідка директора гімназії Владислава Піскозуба виходить, що він вже в 1927 р. знав про істнування Пласту у його заведенні, одначе відомости ті не були настільки конкретні, щоби на їх основі можна було розпочати якісь доходження. „Чекав я тому — зізнав він — аж організація дійде до такого степеня розвою, щоби, знаючи вже щось конкретного, можна було тою справою належно занятися". Свідок стверджує, що родичі внесли з початку шкільного року 1928/29 подання про легалізацію Пласту, одначе подання це досі не є полагоджене і кінчить словами: „Справа заложення Пласту в гімназії „спеслзла на нічем".

Свідок пізніше довідався, що тайна організація істнує, але відомости ті також не були ще того роду, щоби ту справу можна було на світло денне видобути. Щойно в травні 1929 р. поліція дістала в свої руки доказовий матеріял, на основі котрого ту справу спрямувала на дорогу судову. Поліція в тій справі віднеслася до воєвідства, а воно до кураторії, котра виделеґувала до Самбора спеціяльного делегата до переведення доходжень. Свідок на основі припоручення кураторії завісив усіх учеників, замішаних в цю справу, в правах учеників.

З відчитаного примірника „Шлях" стверджено, що це є у форматі зошита „гектографічно мультіплікована збірка віршів і пластових відомостей.

Обвинувачені заперечували свою вину, а оборона виказала відсутність предметовогоества чину переступства належання до тайної організації, бо шкільна влада про істнування Пласту знала, а також відсутність доказу вини щодо редаґування і видавання „Шляху".

Городський суд у Самборі устами судді Вереша увільнив обвинувачених від обох замітів і вирок став правосильний. Боронили адв. Іван Білинський, д-р Людвік Гординський, д-р Володимир Гуркевич, д-р Іван Рогуцький і д-р Юліян Рабій.

З ходу розправи, а спеціяльно з зізнань комісаря поліції Новака і директора Піскозуба видно, що директор гімназії Піскозуб, знаючи про істнування Пласту, замісць остерегти перед наслідками учеників, вичікував догідної хвилі, щоби зарядити ревізію і віддати своїх учеників у руки поліції й суду. А наслідком такого поступовання є обставина, що 25 учеників при кінці шкільного року 1929 не були клясифіковані, що абітурієнтів не допущено до матури, що ученики відтак стратили перший піврік 1929/30 і досі не привернено ще їм прав учеників, бо кураторія не має ще від директора офіціяльного звідомлення і внеску! Такого типу директор повинен заслужити собі певно на спеціяльну відзнаку... Директор Піскозуб дав доказ свого педагогічного хисту ще в іншій справі, а саме: 8-го грудня 1929 р. переслухував учеників та відповідними питаннями хотів приневолити учеників, щоб зізнали, що проф. К. знав про сходини пластунів у гімназії, словами: „Та-ж препінь проф. К. в тій салі, де ви сходилися, має надзір над бібліотекою, тож неможливо, аби вас там не бачив". Чи того роду ведення доходжень є педагогічне, нехай осудять педагоги.

Один з батьків.

За вбивство 4 роки вязниці.

Дня 21. ц. м. у львівськім карнім суді відбулась розправа проти Петра Лана і Павла Дмитришина із села Сторонна, обвинувачених в убивстві Едварда Пізяка і в пораненні Осипа Пізяка та Василя Воротія. Акт обвинувачення говорить, що 16. вересня ц. р. на весіллю прийшло між парубками до бійки за дівчину, з якою танцював Едвард Пізяк, проти чого протестував Петро Лан. Обвинуваченого Петра Лана засуджено за вбивство Едварда Пізяка на 4 роки вязниці, а Дмитришина на 6 місяців. Боронив д-р Евин.

Зі спортового життя.

Гаківка: Лехія І. Б — Україна.

В четвер 23. ц. м., в год. 2·30 попол., відбудуться на ставі „Світезь" при вул. Ісаковича гокейові змагання між дружиною Лехії І. Б. і дружиною України за мистецтво Б-кляси в гаківці. Змагання ці, до яких приступили дружини: Україна, Львовянка, Гасмонея і резерви А-клясових гокейових дружин (Лехія І. Б, Поґонь І. Б і Чорні І. Б), відбудуться тільки одною чергою. Найближчі чергові змагання за мистецтво Б-кляси в гаківці розіграє Україна в неділю 26. ц. м. з Поґонею І. Б, а дальші речинці її змагань такі: 29. І. з Гасмонеєю, 1. ІІ. з Чорними І. Б і 6. ІІ. з Львовянкою. Сподіємося, що молоді гокеїсти України доложать усіх старань, аби вийти з усіх змагань побідно і здобути таким чином мистецтво Б-кляси в гаківці.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Юрій Падох, парох Мокротина, після короткої тяжкої недуги упокоїся в Бозі дня 20. січня 1930, у 57 р. життя. В. Й. П.!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 23. січня, год. 7·30 веч. „Княжна Шікаго".

Пятниця, 24. січня, год. 7·30 вечором „Мамуся на відданні".

Малий Міський Театр:

Четвер, 23. січня, год. 7·30 вечором „Міреле Ефрос". (Гост. виступ В. Семашкової.)

Пятниця, 24. січня, год. 7·30 веч. „Міреле Ефрос". (Гост. виступ В. Семашкової).

Театр ревії „Гонг" — в салі кіна „Кольосей":

Четвер, 23. І., „Рапацька в Гонгу". Дві вистави: год. 7·30 і 9·30.

Пятниця, 24. І., „Рапацька в Гонгу". Дві вистави: год. 7·30 і 9·30.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Співаючий блазень".

КАСІНО: Предивна брехня Ніни Петровни (Бриґіда Гельм).

КОЛЬОСЕЙ: Гроза смерти. Летун у полумінь.

ЛЕВ: Любовний шепіт ночі (Лілі Даговер).

МАРУСЕНЬКА: Ґраф Монте Хрісто Пімста графа Монте Хрісто (обі серії разом).

ОАЗА: Грішниця без гріху (Мельодія мадярської пушти).

ПАЛЯС: Звукова фільма: Корабель коведіянтів (Лявра ля Пляніте).

ПАН: Воєнні віряни.

ПАСАЖ: Чи Еді Польо провинився?

ПРОМІНЬ: Козаки.

СІЛЕВЕ: Місто насолод (Мозжухін).

ФАТАМОРГАНА: Місто кохання (Іван Петрович).

ХИМЕРА: Королівська любка.

УТІХА: Останній син.

Програма радіо.

Пятниця 24. І. 1930.

Варшава (1411,7) 17·45 Хор зі церкви св. Магдалини. **Краків** (312,8) 16·25 Концерт грамофонових плит. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Спів. **Ляйпціг** (259) 16·30 Циганська капеля. **Льондон** (356,3) 21·15 „Мікадо" оперетка Суллівана. **Берлін** (418) 20·45 Концерт данської музики. **Стокгольм** (436) 20·00 Мендельсон, Вебер, Берліоз. **Рим** (441) 21·02 Рожа Стамбулу **Прага** (487) 19·05 Мандоліністи і гітари. **Міляно** (501) 20·30 Симфонічний концерт. **Брюссель** (509) 18·00 Камеральна музика. **Відень** (516,3) 20·00 Мандоліновий концерт. **Будапешт** (550) 19·30 „Кавалір срібної рожі" Штравса. **Москва** (825) 19·30 Ліст, Вагнер, Корсаков. **Ленінград** (1000) 16·30 Пополудневий концерт. **Харків** (1304) 18·30 Менпостевний концерт. **Париж** (1725) 19·35 Грамофонові плити.

Субота 25. І. 1930.

Варшава (1411,7) 17·45 Концерт для дітей **Гельсінгфорс** (221,4) 19·35 Танкова музика. **Ляйпціг** (259) 19·30 Концерт мандолиністів. **Льондон** (356,3) 22·35 Військовий концерт. **Берлін** (418) 19·00 Воєнні пісні, співає Менсінг. **Стокгольм** (436) 18·45 Кабарет. **Рим** (441) 13·00 Радіоквінтет. **Прага** (487) 21·00 Популярна музика. **Відень** (516,3) 18·15 Концертова академія. **Будапешт** (550) 19·30 Концерт на користь сліпців. **Москва** (825) 15·30 Камеральна музика. **Ленінград** (1000) 14·50 Грамофонові плити. **Харків** (1304) 18·30 Вечірній концерт. **Париж** (1725) 10·00. Концерт Консерваторії.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Т-ва Український Центральний Комітет, відділ у Львові, відбудуться в неділю, дня 26. І. ц. р. в 10-тій год рано (а за відсутністю кворума при всякій скількости в 11-ій) в саді Т-ва „Луг", вул. Коперника ч. 5. 1 2 Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Годинник ваш буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1002 33—?

Одружиться хочби з бідною, постійної вдачі інтелігентною здоровий, середніх літ, інжинір — власник фабрики. Поважні листи без фотографії в повною запорукою тайни приймає з чемности: Цукорня Федусевича в Бодоні, для А. У. 1239 8—10

Біжутерію, срібло, годинники поручає дешево **Домбровскі-Розвадовскі** Львів (Готель Жорж) вул. Академічна ч. 2. Догідні услів. 1195 3—?

Сирота від С. С. Василіянок вміє шити та розуміється на господарстві, шукає приміщення. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Сирота". 15 3 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних хороб **та лікарської косметики** ординує від 8—10½, 14—18. в неділі і свята від 10—11. Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія Сепаратков почекальні. **ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.** 826 Телефон 65—57. 61—?

Б. секундар загального шпиталя

Д-р В. Кашубинський

спец. внутрішних і діточих недуг орд. від 9 11, 3—5.

ЛЬВІВ, вул. Ґрунвальдська 11 а. ріг Задвірянської давн. Садівницької, бічно Льва Сапіги. — Телефон 83—47. 1322 1—10

НЕБУВАЛА НАГОДА!

По інвентурі остала нам дуже велика скількість

Решток і висортуваних блават. матеріял в. які продаємо в часі від 20/І — 5/ІІ 1930 о 40% дешевше від фабричних цін.

Галицький Магазин Новостей,

ЛЬВІВ, вул. ГАЛИЦЬКА 15.

Належить кор.стати з нагоди! 1309 2-2

Подяка.

Отсим складаємо щиру подяку всім ВП. Меценасам за успішну і безкористну оборону пластової молоді в процесі перед судом в Самборі д. 10. І. ц. р. А в першій мірі Вп. радн. І. Білинському, як також Вп. д-рові В. Гуркевичеві, д-рові Л. Гординському, д-рові І. Рогуцькому і д-рові Рабієві.

Львів, дня 20. І. 1930.

Верховна Пластова Команда.

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

1206 Пересвітлення Рентґеном. 14—?

F.L. POPPER CHRUDIM

Виключний Склад

ҐАБРІЕЛЬ ШТАРК

Льв.в, пл. Марійська 11.

1179 5—6

Відкритий лист

до Редакції місячн. „Український Лісовод" у Харкові.

Управа Громади українських та білоруських студентів лісової інженерії в Празі за посередництвом банку „Union" у Празі висилала дня 23. ІІІ. 28 року на адресу журналу „Український Лісовод" в Харкові 52 корони 05 сотиків (рівновартість 3 карбованців по тодішньому курсу) як передплату за згаданий журнал. Не отримуючи довший час журналу, Управа Громади навівши потрібні справки в банку „Union" звернулася дня 5. ХІ. 28 р. з запитом (рекомандованим листом) до Редакції журналу „Український Лісовод", але жадної відповіди не дочекалася.

Звертаємося цим шляхом до Редакції журналу „Український Лісовод" у Харкові з запитами:

1) Чи згадана редакція отримала наші гроші?

2) Чи думає нам колись висилати передплачений журнал?

або в противному разі

3) Чи не рахує потрібним вислану передплату повернути?

Наскільки і цим шляхом не дочекаємося жадної відповіди від Редакції журналу „Український Лісовод" в Харкові, то нам не залишиться нічого іншого, як подати цілу цю справу на суд української громадянства.

Управа українських та білоруських студентів лісової інженерії в Празі.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.